

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2020. gada 19. martā*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Patvēruma politika – Kopējās procedūras starptautiskās aizsardzības statusa piešķiršanai un atņemšanai – Direktīva 2013/32/ES – Starptautiskās aizsardzības pieteikums – 33. panta 2. punkts – Nepieņemamības pamati – Valsts tiesiskais regulējums, kurā ir paredzēta pieteikuma nepieņemamība, ja pieteikuma iesniedzējs attiecīgajā dalībvalstī ir ieradies, šķērsojot valsti, kurā viņš nav pakļauts vajāšanai vai būtiska kaitējuma ciešanas riskam vai kurā ir garantēta pietiekama līmeņa aizsardzība – 46. pants – Tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību – Tiesas kontrole pār administratīvajiem lēmumiem, kas attiecas uz starptautiskās aizsardzības pieteikumu nepieņemamību – Astoņu dienu termiņš nolēmuma pieņemšanai – Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pants

Lietā C-564/18

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, kuru *Fővárosi Közigazgatási és Munkügyi Bíróság* (Galvaspilsētas Budapeštas Administratīvo un darba lietu tiesa, Ungārija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2018. gada 21. augustā un kas Tiesā reģistrēts 2018. gada 7. septembrī, tiesvedībā

LH

pret

Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal,

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], palātas priekšsēdētājs, Tiesas priekšsēdētāja vietniece R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*] (referente), tiesneši M. Safjans [*M. Safjan*], L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*] un K. Toadere [*C. Toader*],

ģenerālvokāts: M. Bobeks [*M. Bobek*],

sekretārs: I. Illēši [*I. Illéssy*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2019. gada 11. septembra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- LH vārdā – *T. Á. Kovács* un *B. Pohárnok*, *ügyvédek*,
- Ungārijas valdības vārdā – sākotnēji *M. Z. Fehér* un *G. Tornyai*, kā arī *M. M. Tátrai*, vēlāk – *M. Z. Fehér* un *M. M. Tátrai*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – ungāru.

- Vācijas valdības vārdā – sākotnēji *T. Henze* un *R. Kanitz*, vēlāk – *R. Kanitz*, pārstāvji,
 - Francijas valdības vārdā – *D. Colas* un *D. Dubois*, kā arī *E. de Moustier*, pārstāvji,
 - Eiropas Komisijas vārdā – *M. Condou-Durande*, kā arī *A. Tokár* un *J. Tomkin*, pārstāvji,
- noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2019. gada 5. decembra tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/32/ES (2013. gada 26. jūnijs) par kopējām procedūrām starptautiskās aizsardzības statusa piešķiršanai un atņemšanai (OV 2013, L 180, 60. lpp.) 33. pantu un 46. panta 3. punktu, kā arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 47. pantu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp LH un *Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal* (Imigrācijas un patvēruma birojs, Ungārija) saistībā ar minētā biroja lēmumu viņa starptautiskās aizsardzības pieteikumu noraidīt kā nepieņemamu, to neizskatot pēc būtības, un izdot rīkojumu par viņa izraidīšanu, tam pievienojot ieceļošanas un uzturēšanās aizliegumu uz diviem gadiem.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Direktīvas 2013/32 11., 12., 18., 43., 44., 50., 56. un 60. apsvērumā ir paredzēts:
 - “(11) Lai nodrošinātu, ka pieteikuma iesniedzēju vajadzības pēc starptautiskās aizsardzības tiek izvērtētas pilnībā un efektīvi Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/95/ES (2011. gada 13. decembris) par standartiem, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, par bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu un par piešķirtās aizsardzības saturu [(OV 2011, L 337, 9. lpp.)] nozīmē, starptautiskās aizsardzības piešķiršanas un atņemšanas procedūru Savienības satvara pamatā vajadzētu būt vienotas procedūras jēdzienam.
 - (12) Šīs direktīvas galvenais mērķis ir precīzāk izstrādāt standartus dalībvalstu procedūrām starptautiskās aizsardzības piešķiršanai un atņemšanai, lai izveidotu kopēju patvēruma procedūru Savienībā.
- [..]
- (18) Tas ir gan dalībvalstu, gan starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju interesēs, lai lēmumi par starptautiskās aizsardzības pieteikumiem tiktu pieņemti cik drīz vien iespējams, neskarot pieteikumu atbilstīgu un pilnīgu izskatīšanu.
- [..]
- (43) Dalībvalstīm būtu jāizskata visi pieteikumi pēc būtības, t. i., jāizvērtē, vai attiecīgo pieteikuma iesniedzēju var atzīt par tiesīgu saņemt starptautisko aizsardzību saskaņā ar Direktīvu 2011/95/ES, izņemot, ja šajā direktīvā paredzēts citādi, jo īpaši, ja var pamatoti pieņemt, ka cita valsts veiktu pārbaudi vai sniegtu pietiekamu aizsardzību. [..]

(44) Dalībvalstīm arī nevajadzētu būt pienākumam izvērtēt starptautiskās aizsardzības pieteikumu pēc būtības, ja var pamatoti sagaidīt, ka pieteikuma iesniedzējs sakarā ar pietiekamu saikni ar kādu trešo valsti, kā to nosaka valsts tiesību akti, meklēs aizsardzību minētajā trešā valstī, un ir pamats uzskatīt, ka pieteikuma iesniedzējs tiks uzņemts vai atpakaļuzņemts minētajā valstī. Dalībvalstīm būtu šādi jārikojas tikai tad, ja minētais konkrētais pieteikuma iesniedzējs būtu drošs attiecīgajā trešā valstī. Lai novērstu pieteikuma iesniedzēju otrreizēju plūsmu, būtu jāizstrādā kopēji principi, pēc kuriem dalībvalstis novērtē vai nosaka, ka trešās valstis ir drošas.

[..]

(50) Tas atspoguļo Savienības tiesību pamatprincipu, ka uz lēmumiem par starptautiskās aizsardzības pieteikumiem [..] attiecina efektīvu tiesisko [tiesību] aizsardzību tiesā.

[..]

(56) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķi – proti, noteikt kopējas procedūras starptautiskās aizsardzības piešķiršanai un atņemšanai, – [..]

[..]

(60) Šī direktīva respektē pamattiesības un ievēro principus, kas ir atzīti Hartā. Šī direktīva jo īpaši cenšas pilnībā respektēt cilvēka cieņu un veicināt hartas 1., 4., 18., 19., 21., 23., 24. un 47. panta piemērošanu, un tā ir attiecīgi jāīsteno.”

4 Direktīvas 2013/32 1. pantā ir paredzēts:

“Šīs direktīvas mērķis ir noteikt kopējas procedūras starptautiskās aizsardzības piešķiršanai un atņemšanai saskaņā ar Direktīvu 2011/95/ES.”

5 Direktīvas 2013/32 12. pantā “Garantijas pieteikuma iesniedzējiem” ir noteikts:

“1. Ņemot vērā procedūras, kas paredzētas III nodaļā, dalībvalstis nodrošina, ka visiem pieteikuma iesniedzējiem tiek sniegtas šādas garantijas:

[..]

b) iesniedzot savu lietu kompetentajām iestādēm, viņi saņem tulka pakalpojumus, kad vien tas nepieciešams. [..]

c) viņiem neliedz iespēju sazināties ar [Apvienoto Nāciju Organizācijas Augstā komisāra bēgļu jautājumos biroju (*UNHCR*)] vai ar jebkuru citu organizāciju, kas [..] sniedz juridiskus padomus vai citas konsultācijas [..];

d) viņiem un attiecīgā gadījumā viņu juridiskajiem konsultantiem vai citiem padomdevējiem saskaņā ar 23. panta 1. punktu ir piekļuve informācijai, kas minēta 10. panta 3. punkta b) apakšpunktā, un informācijai, kuru sniedz 10. panta 3. punkta d) apakšpunktā minētie eksperti [..];

e) viņiem savlaicīgi paziņo, kāds ir atbildīgās iestādes lēmums par viņu pieteikumu. [..]

[..]

2. Attiecībā uz procedūrām, kas paredzētas V nodaļā, dalībvalstis nodrošina, ka visi pieteikuma iesniedzēji saņem garantijas, kas ir līdzvērtīgas tām, kuras minētas 1. punkta b) līdz e) apakšpunktā.”

6 Šis direktīvas 20. panta 1. punktā ir paredzēts:

“Dalībvalstis nodrošina, ka pēc pieprasījuma tiek garantēta bezmaksas juridiskā palīdzība un pārstāvība pārsūdzības procedūrās, kas paredzētas V nodaļā. [..]”

7 Ar minētās direktīvas 22. pantu ir atzītas starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju tiesības uz juridisko palīdzību un pārstāvību visos procedūras posmos.

8 Šis pašas direktīvas 24. panta “Pieteikuma iesniedzēji, kuriem vajadzīgas īpašas procesuālās garantijas” 3. punktā ir paredzēts:

“Dalībvalstis nodrošina, ka, ja pieteikuma iesniedzēji ir atzīti par pieteikuma iesniedzējiem, kam vajadzīgas īpašas procesuālās garantijas, viņi saņem pienācīgu atbalstu, lai visas patvēruma procedūras laikā viņi varētu izmantot tiesības un pildīt pienākumus, kas paredzēti šajā direktīvā.

[..]”

9 Direktīvas 2013/32 25. pantā ir paredzētas garantijas nepilngadīgajiem bez pavadības.

10 Šis direktīvas 31. panta “Izskatīšanas procedūra”, ar kuru sākas III nodaļa “Pirmās instances procedūras”, 2. punktā ir noteikts:

“Dalībvalstis nodrošina, ka izskatīšanas procedūra tiek pabeigta, cik ātri vien iespējams, neskarot atbilstīgu un pilnīgu izvērtēšanu.”

11 Atbilstoši šīs pašas direktīvas 33. pantam:

“1. Papildus gadījumiem, kad pieteikums netiek izskatīts saskaņā ar [Eiropas Parlamenta un Padomes] Regulu (ES) Nr. 604/2013 [(2013. gada 26. jūnijs), ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm (OV 2013, L 180, 31. lpp.)], dalībvalstīm nav jāizvērtē, vai pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs saņemt starptautisko aizsardzību saskaņā ar Direktīvu 2011/95/ES, ja pieteikums tiek uzskatīts par nepieņemamu saskaņā ar šo pantu.

2. Dalībvalstis var uzskatīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu par nepieņemamu tikai tad, ja:

- a) cita dalībvalsts ir piešķirusi starptautisko aizsardzību;
- b) valsts, kas nav dalībvalsts, tiek uzskatīta par pieteikuma iesniedzēja pirmo patvēruma valsti saskaņā ar 35. pantu;
- c) valsts, kas nav dalībvalsts, tiek uzskatīta par pieteikuma iesniedzējam drošu trešo valsti saskaņā ar 38. pantu;
- d) pieteikums ir turpmāks pieteikums, kurā nav ietverti jauni elementi vai konstatējumi, kas saistīti ar izvērtēšanu, vai pieteikuma iesniedzējs ir kvalificējams kā bēglis vai persona, kas ir tiesīga saņemt alternatīvo aizsardzību atbilstīgi Direktīvai 2011/95/ES, vai tādus nav iesniedzis pieteikuma iesniedzējs; vai
- e) pieteikuma iesniedzēja apgādājamaais iesniedz pieteikumu pēc tam, kad viņš saskaņā ar 7. panta 2. punktu piekrita, ka viņa lieta ir daļa no pieteikuma, kas iesniegts viņa vārdā, un nav faktu, kas saistīti ar apgādājamā situāciju un kas attaisno atsevišķu pieteikumu.”

12 Direktīvas 2013/32 35. pantā ir noteikts:

“Valsts var tikt uzskatīta par pirmo patvēruma valsti konkrētam pieteikuma iesniedzējam, ja:

- a) viņš minētajā valstī ir ticis atzīts par bēgli un viņš joprojām var gūt labumu no minētās aizsardzības; vai
- b) viņš bauda citādu pietiekamu aizsardzību minētajā valstī, tostarp priekšrocības no neizraidīšanas principa,

ar noteikumu, ka viņš tiks atpakaļuzņemts minētajā valstī.

Piemērojot pirmās patvēruma valsts koncepciju konkrētiem pieteikuma iesniedzēja apstākļiem, dalībvalstis var ņemt vērā 38. panta 1. punktu. Pieteikuma iesniedzējam ļauj apstrīdēt pirmās patvēruma valsts koncepcijas piemērošanu viņa konkrētajiem apstākļiem.”

13 Šis direktīvas 38. pants ir formulēts šādi:

“1. Dalībvalstis var piemērot drošas trešās valsts koncepciju tikai tad, ja kompetentās iestādes ir pārliecinātas, ka personai, kas lūdz starptautisko aizsardzību, attiecīgajā trešā valstī piemēros šādus principus:

- a) dzīvība un brīvība netiek pakļauta briesmām, pamatojoties uz rasi, reliģiju, tautību, piederību konkrētai sociālajai grupai vai politisko uzskatu dēļ;
- b) nepastāv smaga kaitējuma risks, kā definēts Direktīvā 2011/95/ES;
- c) tiek ievērots neizraidīšanas princips saskaņā ar [Ženēvā 1951. gada 28. jūlijā parakstīto Konvenciju par bēgļa statusu (*Recueil des traités des Nations unies*, 189. sēj., 150. lpp., Nr. 2545 (1954)), kā šī konvencija tikusi papildināta ar 1967. gada 31. janvārī Ņujorkā noslēgto Protokolu par bēgļa statusu, kas stājās spēkā 1967. gada 4. oktobrī (turpmāk tekstā – “Ženēvas konvencija”)];
- d) tiek ievērots aizliegums viņu pārvietot, pārkāpjot tiesības netikt pakļautam spīdzināšanai un cietsirdīgai, necilvēcīgai vai pazemojošai attieksmei, kā noteikts starptautiskajos tiesību aktos; un
- e) pastāv iespēja pieprasīt bēgļa statusu un, ja viņš tiek atzīts par bēgli, saņemt aizsardzību saskaņā ar Ženēvas konvenciju.

2. Drošas trešās valsts koncepcijas piemērošanā ievēro noteikumus, kas noteikti valsts tiesību aktos, tostarp:

- a) noteikumus, kas pieprasa saistību starp pieteikuma iesniedzēju un attiecīgo trešo valsti, uz kā pamata minētajai personai pamatoti doties uz minēto valsti;
- b) noteikumus par metodoloģiju, ar kuras palīdzību kompetentās iestādes pārliecinās, ka drošas trešās valsts koncepcija var tikt piemērota konkrētai valstij vai konkrētam pieteikuma iesniedzējam. Šāda metodoloģija katrā konkrētā gadījumā ietver apsvērumus par valsts drošību konkrētam pieteikuma iesniedzējam un/vai valsts norādi par valstīm, kas parasti tiek uzskatītas par drošām;
- c) noteikumus saskaņā ar starptautiskajiem tiesību aktiem, kas ļauj veikt individuālu izvērtēšanu par to, vai attiecīgā trešā valsts ir droša konkrētajam pieteikuma iesniedzējam, un kas ļauj pieteikuma iesniedzējam vismaz apstrīdēt drošas trešās valsts koncepcijas piemērošanu, pamatojoties uz to, ka trešā valsts nav droša viņa konkrētajos apstākļos. Pieteikuma iesniedzējam ļauj arī apstrīdēt to, ka starp viņu un trešo valsti pastāv saistība saskaņā ar a) apakšpunktu.

3. Īstenojot lēmumu, kas balstīts vienīgi uz šo pantu, dalībvalstis:

- a) informē par to pieteikuma iesniedzēju; un
 - b) izsniedz viņam dokumentu, informējot trešās valsts iestādes minētās valsts valodā, ka pieteikums nav ticis izskatīts pēc tā būtības.
4. Ja trešā valsts neļauj pieteikuma iesniedzējam ieceļot tās teritorijā, dalībvalstis nodrošina, ka piekļuve procedūrai tiek sniegta saskaņā ar pamatprincipiem un garantijām, kas izklāstītas II nodaļā.
5. Dalībvalstis periodiski informē Komisiju par valstīm, kurām šī koncepcija tiek piemērota saskaņā ar šā panta noteikumiem.”

14 Direktīvas 2013/32 46. panta 1., 3., 4. un 10. punktā ir noteikts:

“1. Dalībvalstis nodrošina, ka pieteikuma iesniedzējiem ir tiesības uz efektīvu tiesisko aizsardzību tiesā saistībā ar:

a) pieņemto lēmumu par to starptautiskās aizsardzības pieteikumu, tostarp lēmumu:

[..]

ii) uzskatīt pieteikumu par nepieņemamu saskaņā ar 33. panta 2. punktu;

[..]

3. Lai izpildītu 1. punkta prasības, dalībvalstis nodrošina, ka ar efektīvu tiesisko aizsardzību ir nodrošināta faktiskā un juridiskā pamatojuma pilnīga un *ex nunc* pārbaude, tostarp attiecīgā gadījumā pārbaude par starptautiskās aizsardzības nepieciešamību saskaņā ar Direktīvu 2011/95/ES, vismaz attiecībā uz pārsūdzības procedūrām pirmās instances tiesā.

4. Dalībvalstis paredz saprātīgus termiņus un citus nepieciešamus noteikumus, lai pieteikuma iesniedzējs varētu izmantot savas tiesības uz efektīvu tiesisko aizsardzību saskaņā ar 1. punktu. [..]

[..]

10. Dalībvalstis var noteikt termiņus tiesai saskaņā ar 1. punktu, lai izvērtētu atbildīgās iestādes lēmumu.”

Ungārijas tiesības

15 *Magyarország Alaptörvénye* (Ungārijas Konstitūcija) redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti 2018. gada 29. jūnijā, XIV panta 4. punktā ir paredzēts:

“Gadījumā, ja nedz izcelsmes valsts, nedz kāda cita valsts nesniedz viņam aizsardzību, Ungārija pēc pieteikuma nodrošina patvēruma tiesības personām, kurām nav Ungārijas pilsonības un kuras savā valstspiederības valstī vai savā parastās dzīvesvietas valstī tiek vajātas vai kurām ir pamats bailēm, ka viņas tiks vajātas viņu rases, valstspiederības, piederības konkrētai sociālai grupai vai reliģiskas vai politiskas pārliecības dēļ. Persona, kurai nav Ungārijas pilsonības un kura ir ieradusies Ungārijas teritorijā, šķērsojot valsti, kurā viņa nebija pakļauta vajāšanai vai tiešam vajāšanas riskam, nevar pretendēt uz patvēruma tiesībām.”

- 16 *Menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény* (2007. gada Likums Nr. LXXX par patvēruma tiesībām) redakcijā, kas ir spēkā no 2018. gada 1. jūlija (turpmāk tekstā – “Likums par patvēruma tiesībām”), 6. panta 1. punktā ir noteikts:

“Ungārija piešķir bēgļa statusu ārzemniekam, kas atbilst Ungārijas Konstitūcijas XIV panta 4. punkta pirmajā teikumā izklāstītajiem nosacījumiem.”

- 17 Likuma par patvēruma tiesībām 12. panta 1. punktā ir paredzēts:

“Ungārija piešķir alternatīvās aizsardzības statusu ārzemniekam, kas neatbilst bēgļa statusa atzīšanas nosacījumiem, bet kam pastāv būtiska kaitējuma ciešanas risks gadījumā, ja viņš atgriezīsies savā izcelsmes valstī, un kas nevar vai – šī riska dēļ – negrib pieprasīt aizsardzību savā izcelsmes valstī.”

- 18 Minētā likuma 51. panta 2. punktā ir paredzēts:

“Pieteikums ir nepieņemams, ja

[..]

- e) pastāv kāda trešā valsts, kas var tikt uzskatīta par pieteikuma iesniedzējam drošu trešo valsti;
- f) pieteikuma iesniedzējs ir ieradies Ungārijā, šķērsojot valsti, kurā viņš nav pakļauts vajāšanai 6. panta 1. punkta izpratnē vai būtiska kaitējuma ciešanas riskam 12. panta 1. punkta izpratnē vai kurā ir garantēta pietiekama līmeņa aizsardzība.”
- 19 Saskaņā ar Likuma par patvēruma tiesībām 53. panta 2. un 4. punktu patvēruma jautājumos kompetentās valsts iestādes lēmums noraidīt patvēruma pieteikumu kā nepieņemamu var tikt pārsūdzēts tiesā, kurai nolēmums ir jāpieņem astoņu dienu laikā pēc prasības pieteikuma saņemšanas.
- 20 2015. gada 21. jūlija valdības dekrēta Nr. 191/2015 2. pantā ir sniegts to valstu saraksts, kas tiek uzskatītas par drošām trešajām valstīm. Šajā sarastā ir iekļautas Eiropas Savienības dalībvalstis un kandidātvalstis, tostarp Serbijas Republika.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 21 Prasītājs pamatlietā ir kurdu etniskās izcelsmes Sīrijas valstspiederīgais, kas ieradās Ungārijā tranzīta zonā. 2018. gada 19. jūlijā viņš iesniedza Imigrācijas un patvēruma birojam starptautiskās aizsardzības pieteikumu. Sava pieteikuma pamatojumam viņš norādīja, ka vēl pirms kara uzsākšanas viņš gribēja dzīvot Eiropā, lai tur mācītos arheoloģijas jomā.
- 22 Imigrācijas un patvēruma birojs, pamatojoties uz Likuma par patvēruma tiesībām 51. panta 2. punkta f) apakšpunktu, noraidīja minēto pieteikumu kā nepieņemamu, tātad to neizskatot pēc būtības, un konstatēja, ka prasītājam pamatlietā nav piemērojams neizraidīšanas princips. Lidz ar to Imigrācijas un patvēruma birojs, pirmkārt, pieņēma atgriešanas lēmumu attiecībā uz prasītāju pamatlietā, nosakot viņam pienākumu atstāt Savienības teritoriju un atgriezties Serbijas teritorijā, un, otrkārt, izdeva rīkojumu par izraidīšanas pasākumu minētā lēmuma izpildes mērķiem. Minētais birojs papildināja savu lēmumu ar ieceļošanas un uzturēšanās aizliegumu uz diviem gadiem.
- 23 Prasītājs pamatlietā apstrīdēja šo lēmumu iesniedzējtiesā.

- 24 Iesniedzējtiesa, uzskatot, ka Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punktā sniegtais nepieņemamības pamatu uzskaitījums ir izsmelošs un ka Likuma par patvēruma tiesībām 51. panta 2. punkta f) apakšpunkts sava satura ziņā nevar tikt attiecināts ne uz vienu no minētajā 33. panta 2. punktā uzskaitītajiem nepieņemamības pamatiem, vēlas noskaidrot, vai ar valsts tiesisko regulējumu nav ticis ieviests jauns nepieņemamības pamats, kas būtu pretrunā Savienības tiesībām.
- 25 Turklāt iesniedzējtiesa konstatē, ka Likuma par patvēruma tiesībām 53. panta 4. punktā tiesai, kas izskata pārsūdzību par lēmumu noraidīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu kā nepieņemamu, ir noteikts pienākums savu nolēmumu pieņemt astoņu dienu termiņā pēc prasības pieteikuma saņemšanas. Iesniedzējtiesa taču uzskata, ka, ņemot vērā individuālos apstākļus konkrētajā lietā un tās īpatnības, šāds termiņš varētu izrādīties nepietiekams, lai iegūtu pierādījumus un noskaidrotu faktus un tāad lai pieņemtu pienācīgi pamatotu tiesas nolēmumu. Tādējādi minētajai tiesai ir šaubas par attiecīgā valsts tiesiskā regulējuma saderību ar Direktīvas 2013/32 31. panta 2. punktu un Hartas 47. pantu.
- 26 Šajos apstākļos *Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság* (Galvaspilsētas Budapeštas Administratīvo un darba lietu tiesa, Ungārija) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Vai Direktīvas 2013/32 [..] 33. panta noteikumi par nepieņemamiem pieteikumiem var tikt interpretēti tādējādi, ka tie pieļauj dalībvalsts tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru patvēruma procedūras ietvaros pieteikums ir uzskatāms par nepieņemamu, ja pieteikuma iesniedzējs minētajā dalībvalstī, proti, Ungārijā, ir ieradies, šķērsojot valsti, kurā viņš nav pakļauts vajāšanai vai būtiska kaitējuma ciešanas riskam vai kurā ir garantēta pietiekama līmeņa aizsardzība?
- 2) Vai [Hartas] 47. pants un Direktīvas [2013/32] 31. pants – ņemot vērā arī [Romā 1950. gada 4. novembrī parakstītās Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas] 6. un 13. pantu – var tikt interpretēti tādējādi, ka dalībvalsts tiesiskais regulējums atbilst minētajām normām, ja tajā ir paredzēts obligāts astoņu dienu termiņš administratīvās lietas izskatīšanai tiesā, ciktāl runa ir par pieteikumiem, kas atzīti par nepieņemamiem patvēruma procedūrā?”

Tiesvedība Tiesā

- 27 Iesniedzējtiesa lūdza, lai lieta tiktu skatīta Eiropas Savienības Tiesas statūtu 23.a pantā paredzētajā steidzamības prejudiciālā nolēmuma tiesvedībā. 2018. gada 19. septembrī pirmā palāta pēc ģenerālvokāta uzklauššanas nolēma šo lūgumu noraidīt.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 28 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2013/32 33. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā valsts tiesiskais regulējums, kas ļauj kā nepieņemamu noraidīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu tāpēc, ka pieteikuma iesniedzējs ir ieradies attiecīgās dalībvalsts teritorijā, šķērsojot valsti, kurā viņš nav pakļauts vajāšanai vai būtiska kaitējuma ciešanas riskam vai kurā ir garantēta pietiekama līmeņa aizsardzība.
- 29 Atbilstoši Direktīvas 2013/32 33. panta 1. punktam papildus gadījumiem, kad pieteikums netiek izskatīts saskaņā ar Regulu Nr. 604/2013, dalībvalstīm nav jāizvērtē, vai pieteikuma iesniedzējs atbilst starptautiskās aizsardzības saņemšanas nosacījumiem saskaņā ar Direktīvu 2011/95, ja pieteikums tiek uzskatīts par nepieņemamu saskaņā ar šo pantu. Šajā ziņā Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punktā ir

izsmelīgi uzskaitītas situācijas, kad dalībvalstis var uzskatīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu par nepieņemamu (spriedums, 2019. gada 19. marts, *Ibrahim* u.c., C-297/17, C-318/17, C-319/17 un C-438/17, EU:C:2019:219, 76. punkts).

- 30 Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punktā ietvertā uzskaitījuma izsmelošais raksturs izriet gan no šī panta formulējuma, tostarp pirms nepieņemamības pamatu uzskaitījuma lietotā vārda “tikai”, gan no tā mērķa, kas, kā Tiesa jau ir konstatējusi, ir atvieglot par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu atbildīgās dalībvalsts pienākumu, nosakot gadījumus, kādos šāds pieteikums ir uzskatāms par nepieņemamu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 17. marts, *Mirza*, C-695/15 PPU, EU:C:2016:188, 43. punkts).
- 31 Tātad ir jāpārbauda, vai var tikt uzskatīts, ka ar tādu valsts tiesisko regulējumu kā pamatlietā aplūkotais tiek īstenots kāds no Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punktā paredzētajiem nepieņemamības pamatiem.
- 32 Šajā ziņā ir jānorāda – kā Ungārijas valdība to apstiprinājusi tiesas sēdē, pamatlietā aplūkotais valsts tiesiskais regulējums attiecas uz diviem dažādiem gadījumiem, kuros konstatējama starptautiskās aizsardzības pieteikuma nepieņemamība, proti, pirmkārt, ja pieteikuma iesniedzējs ir ieradies Ungārijā, šķērsojot valsti, kurā viņš nav pakļauts vajāšanai vai būtiska kaitējuma ciešanas riskam, un, otrkārt, ja pieteikuma iesniedzējs ir ieradies minētajā dalībvalstī, šķērsojot valsti, kurā ir garantēta pietiekama līmeņa aizsardzība.
- 33 Ņemot vērā gan šī tiesiskā regulējuma, gan Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta saturu, uzreiz ir jāizslēdz iespēja, ka ar minētajā tiesiskajā regulējumā izklāstītajiem nepieņemamības pamatiem varētu tikt īstenoti šīs direktīvas 33. panta 2. punkta a), d) un e) apakšpunktā paredzētie pamati, jo šajā ziņā var tikt ņemti vērā tikai attiecīgi minētās direktīvas 33. panta 2. punkta b) un c) apakšpunktā paredzētie nepieņemamības pamati saistībā ar pirmo patvēruma valsti un drošu trešo valsti.
- 34 Šajā kontekstā Ungārijas valdība apgalvo, ka pamatlietā aplūkotais valsts tiesiskais regulējums ir vērsts uz to, lai papildinātu valsts režīmu, kas ir ticis izveidots, lai piemērotu Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta c) apakšpunktā paredzēto nepieņemamības pamatu saistībā ar drošu trešo valsti.
- 35 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar minēto tiesību normu dalībvalstis var uzskatīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu par nepieņemamu, ja valsts, kas nav dalībvalsts, tiek uzskatīta par pieteikuma iesniedzējam drošu trešo valsti saskaņā ar minētās direktīvas 38. pantu.
- 36 Kā ģenerālvokāts ir norādījis secinājumā 42.–45. punktā, no Direktīvas 2013/32 38. panta izriet, ka jēdziena “droša trešā valsts” piemērošana šīs direktīvas 33. panta 2. punkta c) apakšpunkta mērķiem ir pakārtota minētā 38. panta 1.–4. punktā paredzēto nosacījumu ievērošanai.
- 37 It īpaši, pirmām kārtām, Direktīvas 2013/32 38. panta 1. punktā ir prasīts, lai dalībvalstu kompetentās iestādes pārlicinātos, ka attiecīgā trešā valsts ievēro šajā tiesību normā skaidri izklāstītos principus, proti, pirmkārt, starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēja dzīvība un brīvība netiek pakļauta briesmām, pamatojoties uz rasi, reliģiju, tautību, piederību konkrētai sociālajai grupai vai politisko uzskatu dēļ, otrkārt, starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējam nepastāv smaga kaitējuma risks Direktīvas 2011/95 izpratnē, treškārt, tiek ievērots neizraidošanas princips saskaņā ar Ženēvas konvenciju, ceturtkārt, ir aizliegts viņu pārvietot, pārkāpjot tiesības netikt pakļautam spīdzināšanai un cietsirdīgai, necilvēcīgai vai pazemojošai attieksmei, kā noteikts starptautiskajos tiesību aktos, un, piektkārt, starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējam ir iespēja pieprasīt bēgļa statusu un, ja viņš tiek atzīts par bēgli, saņemt aizsardzību saskaņā ar Ženēvas konvenciju.
- 38 Otrām kārtām, saskaņā ar Direktīvas 2013/32 38. panta 2. punktu jēdziena “droša trešā valsts” piemērošanā ir jāievēro valsts tiesību aktos ietvertie noteikumi, tostarp, pirmkārt, noteikumi, kas paredz saistību starp starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju un attiecīgo trešo valsti, uz kā pamata minētajai personai varētu pamatoti doties uz minēto valsti, otrkārt, noteikumi par

metodológiju, ar kuras palīdzību kompetentās iestādes pārliecinās, ka jēdziens “droša trešā valsts” var tikt piemērots konkrētai valstij vai konkrētam starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējam, ievērojot, ka šādai metodoloģijai ir jāparedz pārbaude katrā konkrētā gadījumā attiecībā uz konkrētas valsts drošību šādam pieteikuma iesniedzējam un/vai tas, ka dalībvalsts nosaka valstis, kas parasti tiek uzskatītas par drošām, un, treškārt, noteikumi saskaņā ar starptautiskajiem tiesību aktiem, kas ļauj veikt individuālu izvērtēšanu par to, vai attiecīgā trešā valsts ir droša konkrētajam starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējam, un kas šajā kontekstā ļauj pieteikuma iesniedzējam apstrīdēt gan jēdziena “droša trešā valsts” piemērošanu viņa konkrētajā situācijā, gan to, ka starp viņu un šo valsti pastāv saistība.

- 39 Trešām kārtām, saskaņā ar Direktīvas 2013/32 38. panta 3. un 4. punktu dalībvalstīm, īstenojot lēmumu, kas balstīts vienīgi uz jēdzienu “droša trešā valsts”, ir pienākums informēt par to starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju un izsniegt viņam dokumentu, ar kuru trešās valsts iestādes šīs valsts valodā tiek informētas par to, ka pieteikums nav ticis izskatīts pēc būtības, kā arī nodrošināt šim pieteikuma iesniedzējam piekļuvi procedūrai saskaņā ar pamatprincipiem un pamatgarantijām, kas izklāstītas šīs direktīvas II nodaļā, ja trešā valsts neļauj šim pieteikuma iesniedzējam ieceļot tās teritorijā.
- 40 Ir jāuzsver, ka Direktīvas 2013/32 38. pantā izklāstītie nosacījumi ir kumulatīvi (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 25. jūlijs, *Alheto*, C-585/16, EU:C:2018:584, 121. punkts) un līdz ar to šīs direktīvas 33. panta 2. punkta c) apakšpunktā paredzētais nepieņemamības pamats nevar tikt piemērots, ja kāds no minētajiem nosacījumiem nav īstenojies.
- 41 Tātad tikai tad, ja valsts tiesiskajā regulējumā, ar kuru ir paredzēta starptautiskās aizsardzības pieteikuma nepieņemamība, ir ievēroti visi Direktīvas 2013/32 38. pantā izklāstītie nosacījumi, šāds tiesiskais regulējums var tikt uzskatīts par šīs direktīvas 33. panta 2. punkta c) apakšpunktā paredzētā nepieņemamības pamata piemērošanu.
- 42 Konkrētajā gadījumā attiecībā uz, pirmkārt, Direktīvas 2013/32 38. panta 1. punktā paredzēto nosacījumu, ņemot vērā pašu pamatlietā aplūkotā valsts tiesiskā regulējuma formulējumu, šķiet – bet tas jāpārbauda iesniedzējtiesai –, ka tā nepieņemamības pamata piemērošana, kas izriet no pirmā šajā tiesiskajā regulējumā paredzētā gadījuma, ir pakārtota nosacījumam par šīs direktīvas 38. panta 1. punktā izklāstīto principu ievērošanu tikai attiecībā uz daļu no šiem principiem, jo tostarp prasība par neizraidīšanas principa ievērošanu šajā valstī nav izvirzīta. Tādējādi minētās direktīvas 38. panta 1. punktā izklāstītais nosacījums nevar tikt izpildīts.
- 43 Runājot par nepieņemamības pamatu, kas attiecas uz otro pamatlietā aplūkotajā valsts tiesiskajā regulējumā paredzēto gadījumu, iesniedzējtiesa nav sniegusi nekādas norādes par šajā tiesiskajā regulējumā prasītās “pietiekama līmeņa aizsardzības” saturu un tostarp par to, vai šāds aizsardzības līmenis paredz to, ka attiecīgajā trešajā valstī tiek ievēroti visi Direktīvas 2013/32 38. panta 1. punktā izklāstītie principi. Iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, vai tā tas ir šajā gadījumā.
- 44 Otrkārt, runājot par Direktīvas 2013/32 38. panta 2. punktā izklāstītajiem nosacījumiem, tostarp par nosacījumu, kas attiecas uz saistības starp starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju un attiecīgo trešo valsti esamību, saikne, ko pamatlietā aplūkotais valsts tiesiskais regulējums nosaka starp šādu pieteikuma iesniedzēju un attiecīgo trešo valsti, izriet vienkārši no fakta, ka šīs pieteikuma iesniedzējs ir šķērsojis šīs valsts teritoriju tranzītā.
- 45 Līdz ar to ir jāpārbauda, vai šāds tranzīts var tikt uzskatīts par “saistību” Direktīvas 2013/32 38. panta 2. punkta a) apakšpunkta izpratnē.

- 46 Šajā ziņā ir jānorāda – kā tas izriet no Direktīvas 2013/32 44. apsvēruma un 38. panta 2. punkta a) apakšpunkta – saistībai, kurai ir jāpastāv starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju un attiecīgo trešo valsti šīs direktīvas 33. panta 2. punkta c) apakšpunktā paredzētā nepieņemamības pamata piemērošanas mērķiem, ir jābūt pietiekamai, lai varētu pamatoti uzskatīt, ka šis pieteikuma iesniedzējs atgriezīsies minētajā valstī.
- 47 Taču apstākļi, ka starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējs ir šķērsojis tranzītā kādas trešās valsts teritoriju, pats par sevi nevar tikt uzskatīts par pamatotu iemeslu domāt, ka minētais pieteikuma iesniedzējs varētu sapratīgi atgriezties minētajā valstī.
- 48 Turklāt, kā tas izriet no Direktīvas 2013/32 38. panta 2. punkta, dalībvalstīm ir jāpieņem noteikumi, kuros ir paredzēta ne tikai “saistības” esamība minētās tiesību normas izpratnē, bet arī piemērojamā metodoloģija, saskaņā ar kuru katrā konkrētā gadījumā, ņemot vērā starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēja īpašu situāciju, būtu jāizvērtē, vai attiecīgā trešā valsts atbilst nosacījumiem, lai tā būtu uzskatāma par drošu šim pieteikuma iesniedzējam, kā arī šī pieteikuma iesniedzēja iespēja apstrīdēt šādas saistības esamību.
- 49 Kā ģenerālvokāts norādījis secinājumā 53. punktā, šādu noteikumu pieņemšanas pienākumam, ko Savienības likumdevējs noteicis dalībvalstīm jēdziena “droša trešā valsts” piemērošanas mērķiem, nebūtu jēgas, ja vienkāršs fakts, ka starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējs ir šķērsojis tranzītā trešo valsti, veidotu šajā ziņā pietiekamu vai nozīmīgu saistību. Proti, ja tas tā būtu, šie noteikumi, tāpat kā individuāla pārbaude un saistības esamības apstrīdēšanas iespēja, kas par labu šim pieteikuma iesniedzējam ir skaidri jāparedz minētajos noteikumos, nebūtu lietderīgi.
- 50 No iepriekš minētā izriet, ka fakts, ka starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējs ir šķērsojis tranzītā attiecīgo trešo valsti, nevar tikt uzskatīts par “saistību” Direktīvas 2013/32 38. panta 2. punkta a) apakšpunkta izpratnē.
- 51 Līdz ar to, pat ja tiktu pieņemts, ka pamatlietā aplūkotais valsts tiesiskais regulējums atbilst Direktīvas 2013/32 38. panta 1. punktā izklāstītajam nosacījumam, tomēr, ņemot vērā, ka šīs direktīvas 38. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzētais nosacījums par saistību nav izpildīts, minētais valsts tiesiskais regulējums katrā ziņā nevar tikt uzskatīts par minētās direktīvas 33. panta 2. punkta c) apakšpunktā paredzētā nepieņemamības pamata, kas attiecas uz drošu trešo valsti, piemērošanu.
- 52 Visbeidzot, šāds valsts tiesiskais regulējums nevar tikt uzskatīts arī par Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta b) apakšpunktā paredzētā nepieņemamības pamata, kas attiecas uz pirmo patvēruma valsti, piemērošanu.
- 53 Proti, pietiek norādīt, ka saskaņā ar pašu Direktīvas 2013/32 35. panta pirmās daļas a) un b) punkta formulējumu valsts var tikt uzskatīta par konkrēta starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēja pirmo patvēruma valsti tikai tad, ja attiecīgi viņš minētajā valstī ir ticis atzīts par bēgli un joprojām var saņemt minēto aizsardzību vai viņš bauda citādu pietiekamu aizsardzību šajā valstī, tostarp priekšrocības no neizraidīšanas principa, ar nosacījumu, ka viņš tiks atpakaļuzņemts minētajā valstī.
- 54 Taču no Tiesā iesniegtajiem lietas materiāliem izriet, ka pamatlietā aplūkotajā valsts tiesiskajā regulējumā paredzētā nepieņemamības pamata piemērošana nav pakārtota nosacījumam par to, ka starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējs attiecīgajā valstī ir ticis atzīts par bēgli vai ka viņš tajā bauda citādu pietiekamu aizsardzību, kādēļ nebūtu nepieciešams izskatīt jautājumu par aizsardzības Savienībā vajadzību.
- 55 Līdz ar to ir jāsecina, ka nevar tikt uzskatīts, ka ar tādu valsts tiesisko regulējumu kā pamatlietā aplūkotais tiek īstenots kāds no Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punktā paredzētajiem nepieņemamības pamatiem.

56 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2013/32 33. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā valsts tiesiskais regulējums, kas ļauj kā nepieņemamu noraidīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu tāpēc, ka pieteikuma iesniedzējs ir ieradies attiecīgās dalībvalsts teritorijā, šķērsojot valsti, kurā viņš nav pakļauts vajāšanai vai būtiska kaitējuma ciešanas riskam vai kurā ir garantēta pietiekama līmeņa aizsardzība.

Par otro jautājumu

57 Iesākumā ir jānorāda – lai gan otrais jautājums, kā to ir formulējusi iesniedzējtiesa, ir saistīts ar Direktīvas 2013/32 31. panta, kas attiecas uz starptautiskās aizsardzības pieteikumu izskatīšanas administratīvu procedūru, interpretāciju, īstenībā šis jautājums ir saistīts ar šīs direktīvas 46. pantā paredzēto tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību īstenošanu. Tātad tieši šī pēdējā minētā tiesību norma, it īpaši tās 3. punkts, ir jāinterpretē, lai sniegtu iesniedzējtiesai noderīgu atbildi.

58 Tātad ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkts, to skatot Hartas 47. panta gaismā, ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā valsts tiesiskais regulējums, ar kuru tiesai, kas izskata pārsūdzību par lēmumu noraidīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu kā nepieņemamu, ir noteikts astoņu dienu termiņš nolēmuma pieņemšanai.

59 Ar Direktīvas 2013/32 46. panta 1. punktu dalībvalstīm ir noteikts pienākums nodrošināt tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā saistībā ar lēmumu noraidīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu, tostarp par lēmumiem, ar kuriem pieteikums ir atzīts par acīmredzami nepieņemamu vai nepamatotu.

60 Dalībvalstīm tādējādi noteiktais pienākums paredzēt šādas pārsūdzības tiesības atbilst tiesībām, kas ir nostiprinātas Hartas 47. pantā “Tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu”, saskaņā ar ko ikvienai personai, kuras tiesības un brīvības, kas garantētas Savienības tiesībās, tikušas pārkāptas, ir tiesības uz efektīvu pārsūdzības iespēju tiesā (spriedums, 2018. gada 18. oktobris, E. G., C-662/17, EU:C:2018:847, 46. punkts un tajā minētā judikatūra).

61 No tā izriet, ka Direktīvas 2013/32 46. pantā paredzētās pārsūdzības raksturīgās iezīmes ir jānosaka atbilstoši Hartas 47. pantam, kurā ir atkārtoti apstiprināts efektīvas tiesību aizsardzības tiesā princips (spriedums, 2018. gada 18. oktobris, E. G., C-662/17, EU:C:2018:847, 47. punkts un tajā minētā judikatūra).

62 It īpaši runājot par sprieduma taisīšanas termiņiem, ir jānorāda, ka Direktīvā 2013/32 ne tikai nav paredzēti saskaņoti noteikumi attiecībā uz sprieduma taisīšanas termiņiem, bet tās 46. panta 10. punktā dalībvalstīm ir pat piešķirtas tiesības noteikt šādus termiņus (šodienas spriedums, *Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal*, C-406/18, 25. punkts).

63 Turklāt, kā izriet no Tiesas pastāvīgās judikatūras, ja attiecīgajā jomā nav Savienības noteikumu, katras dalībvalsts iekšējā tiesību sistēmā ir jāparedz procesuālie noteikumi prasību iesniegšanai tiesā, kuru mērķis ir nodrošināt privātpersonu tiesību aizsardzību, saskaņā ar procesuālās autonomijas principu, tomēr ar nosacījumu, ka tie nav mazāk labvēlīgi par noteikumiem, kas reglamentē līdzīgas situācijas, uz kurām attiecas valsts tiesības (līdzvērtības princips), un ka tie nepadara praktiski neiespējamu vai pārmērīgi neapgrūtina to tiesību īstenošanu, kas ir piešķirtas Savienības tiesībās (efektivitātes princips) (šodienas spriedums, *Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal*, C-406/18, 26. punkts un tajā minētā judikatūra).

64 Attiecībā uz nosacījuma, kas attiecas uz līdzvērtības principu, ievērošanu saistībā ar tādu sprieduma taisīšanas termiņu, kāds tiek aplūkots pamatlietā, ir jānorāda – ar nosacījumu, ka tiek veiktas pārbaudes, kas ir jāveic iesniedzējtiesai, – ka no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem neizriet un arī netiek apgalvots, ka līdzīgas situācijas tiek reglamentētas ar valsts procesuālajiem noteikumiem,

kuri būtu labvēlīgāki nekā tie, kas ir paredzēti Direktīvas 2013/32 īstenošanai un ir tikuši piemēroti pamatlietā (šajā nozīmē skat. šodienas spriedumu, *Bevāndorlāsi Ēs Menekūltūgyi Hivatal*, C-406/18, 27. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 65 Attiecībā uz efektivitātes principa ievērošanu ir jāatgādina, ka ar Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punktā ir definēts tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tvērums, precizējot, ka dalībvalstīm, kurām ir saistoša šī direktīva, ir jānodrošina, ka tiesā, kurā tiek apstrīdēts lēmums saistībā ar starptautiskās aizsardzības pieteikumu, tiek veikta “faktiskā un juridiskā pamatojuma pilnīga un *ex nunc* pārbaude, tostarp attiecīgā gadījumā pārbaude par starptautiskās aizsardzības nepieciešamību saskaņā ar Direktīvu [2011/95]” (šodienas spriedums, *Bevāndorlāsi Ēs Menekūltūgyi Hivatal*, C-406/18, 28. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 66 Šajā ziņā ir jāuzsver, ka pat gadījumos, kad pārsūdzība ir iesniegta par lēmumu noraidīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu kā nepieņemamu, tiesai, kura izskata šādu pārsūdzību, ir jāveic Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punktā paredzētā pilnīga un *ex nunc* pārbaude.
- 67 Proti, kā Tiesa jau ir konstatējusi, ar vārdiem “attiecīgā gadījumā”, kas ietilpst frāzē “tostarp attiecīgā gadījumā pārbaude par starptautiskās aizsardzības nepieciešamību saskaņā ar Direktīvu [2011/95]”, ir uzsvērts, ka pilnīgai un *ex nunc* pārbaudei, kas ir jāveic tiesai, obligāti nav jāattiecas uz starptautiskās aizsardzības nepieciešamības pārbaudi pēc būtības un ka tādā veidā tā var attiekties uz starptautiskās aizsardzības pieteikuma pieņemamību, ja valsts tiesības to atļauj saskaņā ar Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punktu (spriedums, 2018. gada 25. jūlijs, *Alheto*, C-585/16, EU:C:2018:584, 115. punkts).
- 68 Turklāt, runājot it īpaši par pārsūdzību pret lēmumu, ar kuru starptautiskās aizsardzības pieteikums ir noraidīts kā nepieņemams, pamatojoties uz attiecīgi Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta b) un c) apakšpunktā paredzētajiem nepieņemamības pamatiem saistībā ar pirmo patvēruma valsti un drošu trešo valsti, tiesai, izskatot šādu pārsūdzību, pilnīgas un aktualizētas pārbaudes ietvaros tostarp ir jāpārbauda tas, vai starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējs bauda pietiekamu aizsardzību trešajā valstī, vai tas, vai trešā valsts var tikt uzskatīta par pieteikuma iesniedzējam drošu trešo valsti.
- 69 Šīs pārbaudes nolūkā minētajai tiesai ir rūpīgi jāizvērtē, vai ir izpildīts katrs no kumulatīvajiem nosacījumiem, kuriem ir pakārtota šādu nepieņemamības pamatu piemērošana, piemēram, Direktīvas 2013/32 35. pantā paredzētie nosacījumi, ja runa ir par nepieņemamības pamatu saistībā ar pirmo patvēruma valsti, un šīs direktīvas 38. pantā izklāstītie nosacījumi, ja runa ir par pamatu saistībā ar drošu trešo valsti, attiecīgā gadījumā aicinot par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu atbildīgo iestādi iesniegt jebkuru dokumentāciju un visus faktiskos elementus, kuriem varētu būt nozīme, un pirms nolēmuma pieņemšanas ir jāpārlicinās, ka pieteikuma iesniedzējam ir bijusi iespēja personiski izklāstīt savu viedokli par nepieņemamības pamata piemērojamību viņa īpašajā situācijā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 25. jūlijs, *Alheto*, C-585/16, EU:C:2018:584, 121. un 124. punkts).
- 70 Turklāt ir jāatgādina, tāpat kā to ir darījis ģenerālvokāts secinājumu 84. punktā, ka saistībā ar Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punktā paredzēto prasību tiesā prasītājiem tiek garantētas dažas īpašas procesuālās tiesības saskaņā ar šīs direktīvas 12. panta 2. punktu, proti, tiesības uz tulka palīdzību, iespēja sazināties tostarp ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Augstā komisāra bēgļu jautājumos biroju (*UNHCR*) un piekļuve noteiktai informācijai, minētās direktīvas 20. pantu, proti, iespēja saņemt bezmaksas juridisko palīdzību un pārstāvību, šīs pašas direktīvas 22. pantu, kas attiecas uz iespēju konsultēties ar juridisko konsultantu, kā arī tās 24. un 25. pantu attiecībā uz tiesībām, kuras atzītas personām ar īpašām vajadzībām un nepilngadīgajiem bez pavadības.
- 71 Turklāt, ja tiesa, kas izskata pārsūdzību par lēmumu noraidīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu kā nepieņemamu, uzskata, ka, lai veiktu pilnīgu un *ex nunc* pārbaudi, kuru tai ir pienākums veikt, ir nepieciešama pieteikuma iesniedzēja uzklausišana, šai tiesai ir jāorganizē šāda uzklausišana un šādā

gadījumā pieteikuma iesniedzējam viņa uzklaušanās tiesā laikā ir tiesības, ciktāl tas ir nepieciešams, saņemt tulka pakalpojumus savu argumentu izklāstīšanai (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 25. jūlijs, *Alheto*, C-585/16, EU:C:2018:584, 126. un 128. punkts).

- 72 Konkrētajā gadījumā pamatlietā aplūkotajā valsts tiesiskajā regulējumā ir noteikts astoņu dienu termiņš nolēmuma pieņemšanai par pārsūdzību, kas vērsta pret lēmumu noraidīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu kā nepieņemamu. Iesniedzējtiesa uzskata, ka nav iespējams pieņemt nolēmumu par šādu pārsūdzību astoņu dienu laikā, skaitot no prasības pieteikuma saņemšanas tiesā brīža, nepārkāpjot prasību par pilnīgu izvērtēšanu.
- 73 Šajā ziņā astoņu dienu termiņš, lai gan *a priori* nevar tikt izslēgta iespēja, ka tas varētu būt pietiekams acīmredzamākajos nepieņemamības gadījumos, tomēr zināmos apstākļos, kā ģenerālvokāts ir norādījis secinājumu 86. un 87. punktā, var izrādīties faktiski nepietiekams, lai tiesa, kura izskata pārsūdzību par lēmumu noraidīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu kā nepieņemamu, varētu nodrošināt visu šā sprieduma 65.–71. punktā minēto tiesību ievērošanu katrā tajā izskatāmajā gadījumā un tādējādi garantēt starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību.
- 74 Direktīvas 2013/32 46. panta 4. punktā taču ir paredzēts dalībvalstu pienākums noteikt saprātīgus termiņus sprieduma taisīšanai.
- 75 Tādējādi situācijā, kad termiņš, kurš ir noteikts tiesai, kas izskata pārsūdzību par lēmumu noraidīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu kā nepieņemamu, neļauj nodrošināt materiāltiesisko normu un procesuālo garantiju, kas Savienības tiesībās atzītas par labu pieteikuma iesniedzējam, efektivitāti, Savienības tiesību efektivitātes princips nozīmē, ka attiecīgajai tiesai ir pienākums nepiemērot valsts tiesisko regulējumu, kurā šis termiņš ir noteikts kā obligāts (šajā nozīmē skat. šodienas spriedumu, *Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal*, C-406/18, 34. punkts).
- 76 Katrā ziņā, ņemot vērā Direktīvas 2013/32 18. apsvērumā minēto vispārējo mērķi nodrošināt, ka starptautiskās aizsardzības pieteikumi tiek izskatīti cik drīz vien iespējams, tiesas pienākums nepiemērot valsts tiesisko regulējumu, kurā ir paredzēts sprieduma taisīšanas termiņš, kas nav saderīgs ar Savienības tiesību efektivitātes principu, nevar atbrīvot no jebkāda pienākuma rīkoties ātri, bet tikai liek šai tiesai tai noteikto termiņu aplūkot kā indikatīvu, taisot nolēmumu pēc iespējas ātrāk, ja šāds termiņš ir beidzies (šodienas spriedums, *Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal*, C-406/18, 35. un 36. punkts).
- 77 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkts, to skatot Hartas 47. panta gaismā, ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā valsts tiesiskais regulējums, ar kuru tiesai, kas izskata pārsūdzību par lēmumu noraidīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu kā nepieņemamu, ir noteikts astoņu dienu termiņš nolēmuma pieņemšanai, ja šī tiesa šādā termiņā nespēj nodrošināt materiāltiesisko normu un procesuālo garantiju, kas Savienības tiesībās atzītas par labu pieteikuma iesniedzējam, efektivitāti.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 78 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/32/ES (2013. gada 26. jūnijs) par kopējām procedūrām starptautiskās aizsardzības statusa piešķiršanai un atņemšanai 33. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā valsts tiesiskais regulējums, kas ļauj kā nepieņemamu noraidīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu tāpēc, ka pieteikuma iesniedzējs ir ieradies attiecīgās dalībvalsts teritorijā, šķērsojot valsti, kurā viņš nav pakļauts vajāšanai vai būtiska kaitējuma ciešanas riskam vai kurā ir garantēta pietiekama līmeņa aizsardzība.
- 2) Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkts, to skatot Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. panta gaismā, ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā valsts tiesiskais regulējums, ar kuru tiesai, kas izskata pārsūdzību par lēmumu noraidīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu kā nepieņemamu, ir noteikts astoņu dienu termiņš nolēmuma pieņemšanai, ja šī tiesa šādā termiņā nespēj nodrošināt materiāltiesisko normu un procesuālo garantiju, kas Savienības tiesībās atzītas par labu pieteikuma iesniedzējam, efektivitāti.

[Paraksti]